

Kapitola 1

Posledná zmena

Jacob Price mal pocit, akoby mu mala každú chvíľu prasknúť hlava. Tupé tlaky mu tepali vo vnútri lebky. Zdalo sa mu, že sa jeho mozog zúfalo snažil uniknúť zo svojho väzenia, v ktorom bolo náhle veľmi tesno.

Počítal minúty, kým konečne odovzdá službu a odíde domov. Ak ho vôbec tá únava a slabosť pustia za volant. Možno to bolo iba obyčajné prechladnutie. Skôr sa však nadýchal nejakého svinstva v tejto prekliatej budove, kde bol vzduch plný chemikálií a čohosi záhadného.

Táto myšlienka prehĺbila jeho podozrenie, že to, čo sa mu dialo, nebolo prirodzené. Niečo temnejšie, hlbšie a nepochopiteľné sa skrývalo za tou bolesťou a on to podvedome cítil.

S ťažkým povzdychom hodil ochranný oblek do plechovej nádoby a silno si udel do vlastnej hlavy. Posadil sa k stolu s dennými záznamami, no pulzujúca bolesť sa stupňovala, akoby mu v lebke ragbisti tancovali haku a neprestajne dupali, revali a znova dupali.

Hľadel do papierov, no myšlienkami už bol pri manželke a malej dcére, ktorá bude mať cez víkend narodeniny. Chcel ju zajtra vyzdvihnúť zo školy. Zájsť do cukrárne. Možno do kina. A večer iba sedieť doma s nohami vyloženými na starej, ošúchanej taburetke.

Predstavy mu však mizli ako dym. Bolesť mu zahaľovala myseľ hrubým závojom a každý pokus o sústredenie bol zápasom v tme.

„Nazdar, Jacob!“

Ozval sa veselý hlas za jeho chrbtom. Bol to Greg, jeho kolega, ktorý prišiel na nočnú smenu.

Gregov pozdrav nebol hlasnejší ako zvyčajne. Jacobovi sa však zdalo, že mu jeden z tých ragbistov vyskočil z lebky a zareval priamo do ucha.

„Čo ti je? Si bledý ako stena,“ skonštatoval Greg a premeral si ho od hlavy po päty. „Vyzeráš hrozne,“ dodal, keď položil tašku na stôl. Začal

si už vyberať veľké množstvo nádob, do ktorých mu manželka pripravovala jedlo. Vraj tak aspoň nepriberal z polotovarov.

Jacob ho po očku sledoval:

– *Vtipný paradox. Ak bude takto pokračovať, raz sa nezmestí ani do najväčšieho ochranného obleku, aký tu máme* – pomyslel si.

Greg pracoval vo výskumnom ústave viac ako desať rokov a dávno stratil rešpekt pred tunajšími tajomstvami, ktoré iným naháňali strach. Preňho to bola iba práca, vďaka ktorej platil účty a dvakrát do roka vzal rodinu na dovolenku. Bol dobrákom s nezvyčajným zmyslom pre humor a povahou, ktorú hocičo nerozhádzalo.

Jacob si prešiel rukou vo vlasoch a na tvári sa mu objavila útrpná grimasa. Prstami si masíroval čelo s cieľom umlčať tú hlučnú tlupu a poslať ju do zabudnutia.

„A cítim sa ešte horšie. Asi na mňa niečo lezie,“ zamrmľal a s výdychom sa oprel o operadlo stoličky.

Greg zdvihol hlavu a neveriacky ňou zavrtel.

„Teraz? V júni? Čo budeš robiť v zime? Ležať na áre?“

Na rozdiel od vetchého Jacoba bol veľkým chlapom a s nejakým vírusom by si nerobil starosti.

„Ležať na Bahamách asi ťažko,“ uškrnul sa Jacob. „Kašli na to. Doma zhltnem Paralen a vyspím sa z toho. Tu máš údaje za posledných dvanásť hodín,“ posunul kolegovi papiere so záznamami a doplnil svoje hlásenie:

„Všetko bolo v poriadku, žiadne problémy. A *tí inteligenti* zhora sa dnes ani neozvali, takže pohoda.“

„Tak snáď dajú pokoj aj v noci,“ zaželel si Greg.

Na papiere poriadne ani nepozrel a plnú pozornosť venoval Jacobovi. Jeho kolega bol takmer priesvitný, vyzeral zúbožene a trel si rameno.

„Asi máš skutočne chrípku. Alebo angínu. Bolia ťa kĺby? Meral si si teplotu?“ spýtal sa starostlivo, dokonca natiahol ruku, aby sa dotkol jeho čela.

Jacob rýchlo uhol. Ten dotyk ho takmer popálil.

„Nemám teplotu,“ zahundral zamračene a odtisol od seba Gregovu ruku. „Nechaj ma, nie si moja matka.“

„Tak prepáč, že sa starám,“ prskol Greg a odvrátil sa, aby venoval pozornosť svojim miskám s jedlom. „Akurát by som bol nerád, keby si šiel

na maródku a mne by prischli tvoje služby,“ zaškeril sa a zavrel chladničku, do ktorej by sa už nevpratala ani mrkva.

„Nemôžem si dovoliť maródku,“ odmietol tú myšlienku Jacob a pevne privrel viečka. Peniaze potreboval ako soľ. Výpadok by mu úplne zničil výplatu.

Hlava ho týrala čoraz viac. Nepomohol ani Brufen, ktorý pred polhodinou užil. Musel to jednoducho vyspať.

„No nič, dopijem čaj a pôjdem.“

Nevedel si spomenúť, či dnes prišiel do práce autom alebo autobusom. Napokon usúdil, že autom. Kľúče mu predsa ležali na stole. Položil pohárik a pretrel si tvár. Čelo mu pokrývala tenká vrstva studeného potu.

Mal by sa postaviť a ísť domov. Kútikom oka pozoroval, ako si Greg pod nosom pohmkával nejakú melódiu a súkal svoje objemné telo do ochranného obleku.

Pošúchal si rameno, ktoré mu neprijemne šklbalo. Ak to bola chrípka, potom poriadne čudná, ak sa teda nenadýchal nejakej jedovatej zmesi.

„Dobrá a pokojnú noc,“ zabručal, keď videl, že je Greg pripravený vojsť za masívne dvere, aby urobil svoju prvú bezpečnostnú kontrolu.

„Aj tebe, kamoš. A hľaď sa z toho dostať,“ ozvalo sa veselo spoza masky a objavil sa zdvihnutý prst na znak podpory.

Jacob iba predpokladal veselé ohníčky v očiach kolegu, ktoré mal teraz skryté za ochrannými okuliarmi. Díval sa, ako si Greg otváral pomocou bezpečnostnej kartačky dvere a jeho veľké brucho sa už strácalo dnu. So žuchnutím sa za ním dvere uzavreli.

„Skúsím to vyležať,“ zašomral sám pre seba a zamieril do koša, aby doň zahodil plastový pohár od čaju, no netrafil.

O deviatej večer sa jeho zmena oficiálne skončila. Rukami si prešiel po tvári a zároveň ho prenasledoval zvláštny pocit, že niečo podstatné vynechal alebo na niečo dôležité zabudol. A ten nepokoj rástol spolu s jeho zhoršujúcim sa stavom.

Celý deň mal zahalený v hmle, každý moment sa mu rozplýval. Snažil sa spomenúť, v ktorej chvíli mu začalo byť tak mizerne.

– *Čo som to vlastne urobil? Prečo mám blbé tušenie, že som vykonal nejakú hlúposť? A čo tá chrípka, ak je to vôbec chrípka? Čo keď som sa tu otrávil?*

Nedokázal si vybaviť nič. Čím viac sa sústredil, tým intenzívnejšie mu trešľalo v lebke. Kedykoľvek sa myšlienkou priblížil k niečomu podstatnému, do hlavy mu udel neznesiteľný tlak. Vlastný mozog s ním odmietal spolupracovať a bránil mu v prístupe k spomienkam.

Jacobi sa pred očami mihol útržok nejasného obrazu: chuť rannej kávy, ktorú stále cítil na jazyku, jasné slnečné svetlo, ostré pichnutie v ramene a niečo tiché, naliehavé slová.

Nevedel si vybaviť, koho hlas to bol. Nedokázal si spomenúť ani na tie slová. Obraz sa rozpadol na kúsky a rozplynul sa skôr, než ho mohol zachytiť.

Pozrel na kovové dvere, ktoré sa pred malou chvíľou zavreli. Vysoko zabezpečené skladové priestory ukrývajúce tie najbizarnejšie veci, aké si vo svojej fantázii nedokázal ani predstaviť. Kontrolu nad nimi mal teraz Greg. A bude ich prechádzať každé tri hodiny.

Bolest' a únava sa každou minútou stupňovali. K tomu sa pridala aj nevoľnosť, ktorá ho úplne vyčerpávala. Myslel si, že ak by sa postavil, jednoducho by sa zrútil na zem a v zlomku sekundy by zomrel.

Na druhej strane ťažkých dverí Greg neúnavne kontroloval čísla na displejoch. Systematicky prezeral jednotlivé kontajnery, zapisoval údaje o teplotách, tlakoch, detektoroch únikov, skladovacích a reakčných podmienkach, množstve látky, stave ventilov a všetkých systémov na odoberanie vzoriek.

Každý detail, každé číslo, každá hodnota musela byť presne zaevidovaná.

V skutočnosti nemal ani poňatia, čo tieto látky vlastne boli. Myslel si o nich iba to najhoršie. Prečo by inak boli tak dôsledne chránené?

Ich označenia mu nič nehovorili a ani ho nezaujímali. Jeho úlohou bola kontrola a odoberanie vzoriek na pokusy, keď si ich *tí inteligentí* z horných poschodí vyžiadali. Jediné, čo si prial, bolo, aby ho nechali na pokoji aspoň túto noc.

Pri kontrole tretieho kontajnera však kútikom oka zachytil červené čísla na displeji jedného z tých väčších.

Niečo nebolo v poriadku. Niekde bola chyba.

Gregov mozog sa rozbehol na plné obrátky. Začal analyzovať všetko, čo videl. Kontrolky mali byť predsa zelené, tak ako vždy.

– *Ved' Jacob nehlásil žiadne nezrovnalosti.*

Jacobova posledná kontrola sítě prebehla pred tromi hodinami, no ani alarmový systém nehlásil nič podozrivé. Tak prečo displej žiaril červenou ako neóny na bulvároch v Las Vegas?

Teplota bola normálna, no tlak bol príliš nízky a množstvo látky takmer nulové. Kontajner bol skoro prázdny.

Gregovi sa do mysle začali vkrádať nepríjemné myšlienky:

– *Nejaká technická chyba? Zlyhal ľudský faktor? Pokúsil sa niekto o sabotáž? Čo sa to deje?*

Pohľadom prebehol miestnosť a snád' očakával, že sa rozozvučí alarm alebo začne syčať unikajúca látka. Ale okrem blikajúceho displeja a monotónneho hučania ventilácie bolo všetko desivo tiché.

Každá sekunda sa zdala nekonečná. Greg sa snažil konať rýchlo. Myslel mu bleskovo preberala bezpečnostné protokoly. Stlačil núdzový vypínač na kontajneri, no nič sa nestalo. Manuálne uzavretie nefungovalo.

Pohľad mu padol na detektor únikov. Bol vypnutý. Ručne. Srdce mu zovrelo strachom. Tri zo štyroch ventilov boli povolené.

Látka s označením CHA-6073 unikala do ovzdušia, a pretože boli detektory deaktivované, nikto si to nemohol všimnúť.

Najhoršie bolo, že unikajúca látka smerovala do centrálnej ventilácie. Šírla sa von z budovy. Okamžite mu napadla jediná otázka:

– *Má v tom prsty Jacob?*

S narastajúcim hnevom a v zhone priskočil k núdzovému telefónu na stene.

Čas sa teraz rozbíhal raketovou rýchlosťou a jeho myšlienky zápasili s otázkami:

– *Prečo by urobil niečo také? Čo je vlastne CHA-6073? Je to smrteľné?*

Roztrasene zdvihol slúchadlo, aby sa spojil s bezpečnostnou centrálou. Pot mu stekal po chrbte, ruky sa mu v ochranných rukaviciach chveli. Musel niečo urobiť. Každá sekunda mohla byť rozhodujúca.

– *Ale ak by nás tá látka chcela zabiť, už by to urobila, nie? Hromada vecí v tomto sklade je smrteľná. A čo ten Jacobov zúfalý stav? Je to choroba? Alebo niečo horšie?*

Ozval sa pracovník bezpečnosti.

„Poplach! V sklade nebezpečného materiálu. Únik!“ zareval Greg do slúchadla a oči stále upieral na poškodený kontajner.

„Čoho?“ spýtal sa bezpečnostný pracovník na druhej strane linky. Vtom sa vo výskumnom ústave rozozvučala ohlušujúca, prenikavá siréna.

Greg sa prikrčil pred tým prudkým zvukom. Napätie v ňom stúpalo.

„Odkiaľ to mám vedieť?“

Situácia bola čoraz vážnejšia a jeho dýchanie sa zrýchľovalo. Prepadala ho panika. Čas sa teraz začal naopak vliecť. Chcel byť odtiaľ čo najďalej. Doma, najlepšie.

„Nejaká blbosť s názvom CHA-6073!“

„Koľko?“ pokračoval pracovník.

„Skoro všetko!“ skríkol.

Alarm kvíli ako besný. Poplach sa šíril rýchlo, no vzhľadom na pokročilú večernú hodinu nebolo v ústave veľa ľudí.

„Okamžite odtiaľ vypadnite. Posielame zásahový tím!“

Telefón onemel.

– *Zásahový tím tu bude nanič!*

To bola prvá myšlienka, ktorá Gregovi preletela hlavou. Čo by zmohli? Mal odtiaľ utiecť? Urobil by to veľmi rád. A čo Jacob? On sa toho nemohol nadýchať.

Ochranné obleky boli bezpečné. Museli byť bezpečné. Tak ich predsa ubezpečovali. Práca bola stopercentne bezpečná a hlavne dobre platená.

Strach a zmätok mu prúdili telom. Pokúšal sa upokojiť. Zadržať dych, aby nevdychol viac výparov. Priložil bezpečnostnú kartičku k čítačke a ponáhlal sa von.

Výbehol z miestnosti a zamieril rovno k Jacobovi, ktorý ležal nehybne na podlahe.

„Jacob!“ skríkol a zatriasol ním, slová mu vyletovali z úst prerývane a lapajúc po dychu. „Čo je s tebou? Čo ten kontajner? Počuješ?“

Jacob naňho ledva pozrel. Jeho pohľad bol kalný, neprítomný. S vypätím síl zašepkal:

„Injekcia v ramene... Tá bomba...“

Greg nechápavo hľadel na svojho kolegu.

– *Čo to trepe?*

„Čo sakra...“ zamračil sa, vôbec ničomu nerozumel.

Výstražný tón mu prenikal do mozgu a triasol celým jeho telom. Bránil mu racionálne uvažovať.

„Vstávaj, človeče!“ súril ho, no Jacob už neodpovedal.

Chaos hučal chodbami osvetlenými bielym svetlom žiaroviek. Vzduch, ktorý inokedy páchol plastami a chemickými výparmi, teraz nasiakol poplachom a strachom.

Greg stál nad bezvládnym telom. V ušiach počul splašený tlkot vlastného srdca.

„Dýchaj pokojne. A pomaly,“ povedal si pre seba a snažil sa upokojiť. Nájst' rozvahu. Jediné, na čo v tej chvíli pomyslel, bola jeho manželka. Zrazu vedel, že ju dnes podvečer videl naposledy.

Mal by utiecť. Jasné, ale kam? Všade sa cítil byť v pasci. Nohy mu vrástli do zeme a telo zalial studený pot.

Nebol schopný pohybu ani jednej súvislej myšlienky.

Pozrel na otvorené kovové dvere skladu. Mohol by tam nájsť odpovede? Alebo ďalšiu katastrofu?

„Jacob, čo si to urobil?“ zašepkal, no odpoveď už neprišla.

Gregovu pozornosť náhle upútalo niečo na kontrolnom paneli poškodeného kontajnera. Všetky svetlá sa naraz vypli. Na krátku sekundu zavládlo mrazivé ticho. Sirény sa zdali byť ďaleko, takmer neexistujúce.

Zdvihol hlavu k stropu a v sklenenom svietidle uvidel svoj odraz. V tej zvláštnej chvíli sa čas zastavil a Greg pochopil.

Bol to jeho posledný moment. Vedel to.

Potom to počul. Jemné šľuknutie. Akoby niekto zapol spínač.

A všetko sa zmenilo na nič.

Rev sirén už dávno burácal aj vonku. Bol to známy, hoci zriedkavý zvuk, aký sa ozýval počas testovania sirén protivzdušnej obrany. Tentoraz to však nebol cvičný poplach. Alarm sa niesol celým mestom, ktoré ožilo zhonom, panikou a hlukom.

K ostrému zvuku z ústavu a varovnej sirény mesta sa pridávali húkačky hasičských, policajných vozidiel, ako aj sanitiek, ktoré mierili k Technologickému výskumnému a vývojovému ústavu. Každý chcel zasiahnuť čo najrýchlejšie.

Bolo už neskoro.

O 21:16 sa ozval prvý výbuch.

Oblahu osvetlilo desivé, oslepujúce svetlo, ktoré roztrhlo tmu ako blesk. Otrasy sa šíрили mestom ako hrozivá vlna dunivého hluku. Nasledovali ďalšie explózie, každá silnejšia ako tá predchádzajúca.

Mohutná tlaková vlna sa vyvalila z ústavu a pohltila všetko, čo jej stálo v ceste. Sklenené okná praskali v oblakoch drobných črepín, autá sa kotúľali ulicami ako hračky. Betónové stĺpy sa lámali, akoby boli z papiera. Most cez rieku sa s rachotom zrútil.

Husté oblaky dymu a prachu sa valili ulicami, zahaľovali budovy a dusili všetko živé. Kdesi v diaľke zneli výkriky a volanie o pomoc.

Akýsi muž bežal ulicou a ťahal za ruku malé dieťa. Tlaková vlna ich odhodila na kapotu auta. Zvuky sa miešali, no obraz bol jediný. Celé mesto zakolísalo, stratilo rovnováhu a padalo do vlastného tieňa.

Výbuchy pokračovali niekoľko minút. Každá nová explózia prehlbovala katastrofu stále viac. A potom, zrazu, všetko utíchlo.

Mesto bolo zničené.

Nikto netušil, čo sa v ústave ukrývalo, ani čo spustilo silu, ktorá zhltna život v okruhu desiatich kilometrov. Možno sa to nikdy nemalo odhaliť.

Ale pre niektorých táto posledná noc neznamenal koniec.

Bola to prvá stránka príbehu, ktorý sa iba začínal.

Kapitola 2

Samuel

Rádiobudík sa rozozvučal o 7:15 a miestnosť zaplnili drsné tóny piesne *Highway to Hell* od AC/DC. V šere izby sa spod deky natiahla ruka. Chvíľu šmátrala po nočnom stolíku, kým lenivo neumlčala budík.

Po niekoľkých tichých sekundách sa deka začala znova hýbať.

Z kovovej postele sa vynorili dlhé, chudé nohy, ktoré s tlmeným buchnutím dopadli na ošúchané parkety. O chvíľu ich nasledovala štíhla postava mladého muža. Na tvári sa mu odrážala ospalosť a podráždenosť, ktorú zrejme spôsobilo prerušenie intímneho sna.

„To tam nemajú inú pesničku?“ zabručal si popod nos.

Široko zívól, pretrel si oči a počúchal neoholenú bradu.

Vstávanie neznášal, najmä nie vtedy, keď prekročil hranicu dvoch či troch spoločensky tolerovaných panákov uprostred pracovného týždňa. Včera ich však bolo podstatne viac, ako bolo rozumné.

Od žalúdka mu zle nebolo. V živote už vypil dosť na to, aby sa jeho telo naučilo zvládať následky nadmerného požitia alkoholu. Akurát ho hnevala tá maličkosť, že sa vôbec *musel* zobudiť.

Najradšej by pokračoval v snívaní o príťažlivej, ochotne spolupracujúcej blondíne. Sen sa práve blížil k tej najlepšej časti, čo ocenil nielen jeho mozog.

Mysľou mu prebehla úvaha o tom, ako sa sny dokázali tak zaujímavo premiešať.

Najskôr tam bol kvílivý zvuk sirén. Zdalo sa mu, že sa ocitol vo filme z druhej svetovej vojny. Prelietavali nad ním lietadlá, zhadzovali bomby a všade bol chaos, výbuchy, záblesky svetiel.

Jeden z tých snov, ktoré režíroval alkohol a účet za to zaplatila hlava.

– *Kto normálny si môže myslieť, že je dobrý nápad vyskúšať všetky koktaily z baru?*

Ibaže potom prišla tá chutná blondína, ktorá sa nechala bez jediného protestu vyzliekať.

Až to napokon prekazil ten nešťastný budík.

A tá pesnička? V rádiu ju pustili druhý deň za sebou v rovnakom čase, akoby nič iné nepoznali.

– *Navrhoval by som urýchlene vymeniť DJ-a, kým otrávi ešte viac ľudí* – pomyslel si.

Samuel Zolander sa podráždene postavil a prešiel z izby cez kuchyňu prepojenú s obývačkou do malej kúpeľne. Cestou automaticky stlačil gombík a kávovar sa okamžite prebudil k životu jemným bzučaním.

Medzitým premýšľal nad tými koktailmi. Koľko ich vlastne vypil? Presne si nepamätal, ale muselo ich byť sakra veľa. Napriek tomu si pripadal, akoby vypil iba pohár mlieka, zapol si Večerníček a po ňom príkladne zaľahol s umytými zubami do postele.

Spomenul si na oslávenca Matta, ktorý už pri štvrtom pohári teatrálné vyhlasoval, že ráno nevylezie z postele. Vôbec by sa nečudoval, keby sa dnes naozaj neukázal. Alebo keby sa dotackal do práce so sklopenými ušami a každou ponožkou inej farby.

Musel sa pri tej predstave uškŕnúť a poobzeral sa po svojom byte.

Steny volali po novom nátere a starý nábytok si zrejme pamätal koniec studenej vojny. Pohovku dokonca podozrieval, že bola pri prvom lete človeka na Mesiac.

Celkovo byt pôsobil ošumelo, no pre Sama mal svoje čaro. Bol lacný, blízko centra a mohol si nahovárať, že mu patril, keby za vlastníctvo stačilo pravidelne platiť nájom.

Stačilo mu to. Nachádzalo sa tu všetko, čo potreboval. Viac-menej. Skôr menej. Vlastne bol na tom podobne ako jeho byt. Obaja by nutne potrebovali kompletnú rekonštrukciu.

Pokrútil hlavou nad vlastnými myšlienkami a pri močení si zívól. Podišiel k umývadlu a preskúmal sa v zrkadle. Oholené líca by mu možno pridali civilizovanejší vzhľad, ale na jeho obyčajnosti by to aj tak nič nezmenilo.

Nepatril k ľuďom, ktorí by ostatným utkveli v pamäti. Keby sa nepočítala jeho vysoká, vychudnutá postava, ktorou mohol sem-tam zaujať, bol by úplne nenápadný.

Po sprche vyšiel z kúpeľne s uterákom omotaným okolo pása a druhým si sušil krátke, hnedé vlasy. V kuchyni ho privítala vôňa čerstvej kávy.

S pôžitkom si upil a otvoril chladničku v nádeji, že by mohol nájsť niečo k sendviču. Kúsok masla by bol fajn.

„Hej, ja som ťa nezjedol?“ prihovoral sa Sam balíčku šunky, ktorý ho svojou prítomnosťou milo prekvapil. „Dúfam, že sa mi tu nerozmnožuješ,“ zaškeril sa.

Zrejme nekúpil len jeden balíček, ale dva a na ten druhý zabudol. Nebolo by to prvýkrát.

Uchlipol si ďalší dúšok. Miloval kávu. Mama mu neustále dohovárala, aby ju radšej vymenil za čaj. Pri jeho dennej spotrebe kofeínu by bol čaj asi rozumnejšou a zdravšou alternatívou.

Našťastie mama nevidela jeho chladničku, to by bola iná prednáška. Asi by jej mal zavolať.

Táto myšlienka ho prenasledovala už niekoľko dní. Volali spolu pred dvoma týždňami, no napriek tomu, že bývali v rovnakom meste, boli ich stretnutia skôr vzácnosťou.

„Možno by sme to mohli zmeniť,“ zamrmal, keď si obliekal čistú spodnú bielizeň, ponožky a vyblednuté rifle. Ten nápad však rýchlo zavrhol.

Načo jej volať? Aby sa zasa pohádali? Určite by to nebolo kvôli kofeínu, ani kvôli prázdnotou zívajúcej chladničke.

S povzdychom vytiahol tričko zo skrine a chvíľu naň udivene hľadel. Stavil by sa, že práve toto bledomodré si obliekol aj včera. Možno si to len pomýlil, mal podobných viacero tričiek.

Jeho výraz však stuhol, keď sa mu pohľad zastavil na hnedom saku visiacom na dverách.

„Toto je už vážne divné...“

Rýchlo nakukol do skrine. Jeho druhé hnedé sako viselo disciplinovane na svojom mieste. V podstate mu bolo jedno, čo si obliekal, no dve rovnaké saká si dva dni po sebe neobliekol nikdy. To bol jeho jediný módný výstrelok, ak sa to tak dalo nazvať.

Niečo mu na tom nesedelo. Pociťoval slabé šteklenie v zátylku. Krehký hlások v jeho vnútri mu našepkával, že toto nebolo normálne.

Otriasol sa, aby ten nepríjemný pocit zahnal. Možno si niečo len domýšľal. Po včerajšej noci by sa nemusel čudovať, že niektoré veci jednoducho nedávali zmysel. Dostal sa po vlastných do postele a už to sa dalo považovať za hrdinský čin.

Siahol do skrine po jednom z čiernych sák.

„Včera som sa musel poriadne ožrať, keď som si nenachystal ani sako,“ skonštatoval si a vypustil to z hlavy.

Spomenul si na narodeninovú oslavu svojho kamaráta a kolegu z reklamnej agentúry, kde pracoval na polovičný úväzok. Väčšinu času však fungoval na voľnej nohe.

Táto nezávislosť mu prinášala viac problémov, než si bol ochotný priznať. Nedokázal si však pomôcť. Byť sám sebe pánom jednoducho stálo za občasné existenčné problémy. Aj preto napríklad nerád telefonoval s matkou.

Rýchlo do seba hodil zvyšok sendviča, dopil kávu a obul si čierne kožené poltopánky. Jedine na topánky mal slabosť, preto do nich neváhal investovať viac, ako si mohol dovoliť.

Schmatol batoh s notebookom, vytiahol telefón z nabíjačky a letmo pozrel na displej. Nikto nepísal, nikto nevolal. Fajn. Prstami si prehrabol suché vlasy a bol pripravený vyraziť.

Pred domom natrafil na susedku, staršiu vdovu, ktorá práve venčila svojho malého orieška s menom Chipsy.

„Dobré ráno, pani Campbellová!“ pozdravil ju Sam so širokým úsmevom.

Psík ťahal za vôdzku a usilovne očuchával kríky lemujúce chodník. Považoval Chipsyho meno za hlúpe, no pre starú dámu bol tento psík jediným spoločníkom od smrti manžela spred roka.

Pani Campbellová sa vystrela, koľko jej to vetché telo dovolilo, keď ho zbadala.

„Dobré ráno, Samy, zlatičko!“ opätovala mu pozdrav nadšene. Usmiala sa tak široko, akoby súťažila o titul najžiarivejšej tváre medzi seniorkami z okolia.

Neznášal oslovenie Samy. Bolo to ešte horšie než samotné pomenovanie *zlatičko*.

Spočiatku ju slušne žiadal, aby ho oslovovala ako dospelého muža. Samuel alebo aspoň Sam. Sľúbila, že si to bude pamätať, no zakaždým na to zabudla. Napokon to vzdal. Nechcel jej zbytočne trhať srdce.

„Koľkokrát ti mám hovoriť, že som pre teba Gloria?“ položila mu svoju obvyklú otázku, pohrozila kostnatým prstom a jemne poťahala Chipsyho za vôdzku. Pes ju však úspešne ignoroval.

„Prepáčte, stále na to zabúdam,“ odvetil lišiacky a žmurkol na ňu. Vedel, že toto na dámu v rokoch pôsobilo ako živá voda.

„Nemala by som to byť ja, ktorá na všetko zabúda?“ upozornila ho pani Campbellová pobavene a znova pomykala vôdzkou.

Chipsy si konečne poslušne sadol k paničke, vrtel chvostíkom a uprel naňho psie oči. Možno čakal, že mu hodí nejakú piškótu, ako to občas urobil, ak ju mal poruke. Pravda však bola, že všetky piškóty zjedol sám.

„Ideš do práce, Samy? Zastav sa potom za mnou. Bola som kúpiť vajíčka a chcem upiecť bábovku. Kus by som ti dala ako poďakovanie za tie dvierka na skrinke, ktoré si mi opravil,“ prezradila stará pani a zamrkala výrazne namaľovanými riasami.

Hoci jej slová zneli veselo, Sam si všimol nenápadný smútok v jej pohľade. Bol tam vždy, odkedy stratila manžela. Možno práve preto jej nikdy nedokázal odprieť ani to otravné oslovenie, ktoré tak neznášal.

„Včera ste chceli piecť bábovku, pani Campbellová... Gloria,“ pripomenul jej trpezlivo.

Vráskavá tvár na okamih stuhla zamyslením.

„Vravel som vám, že po práci pôjdem na oslavu kamarátových narodenín. Spomínate?“ upozornil ju veselo.

„Nie, Samy, na to si nespomínam,“ zamyslela sa Gloria a lovila vo svojej pamäti, v ktorej už bolo dier ako v site. „Nie, určite si mi to nevrvavel.“

„Ale vravel,“ uistil ju Sam pokojne. „Zrejme ste zabudli. Ale to nevadí. Ak dnes upečiete bábovku, rád sa zastavím. Viete, že milujem sladké.“

„No áno, to viem, a nie je to na tebe ani vidieť,“ zhodnotila a premerala si ho od hlavy po päty. „Potreboval by si aspoň desať kíľ pribrať, vyzeráš ako prútik,“ dodala vľúdne a s dobrým úmyslom.

– *Skôr oštep, to je výstižnejšie* – pomyslel si.

Poznámky o svojej chudej postave počúval celý život. V puberte ho to trápilo, no časom to prijal ako súčasť samého seba.

Ubezpečil starú pani, že na svojej hmotnosti poctivo pracoval a poškrabkal Chipsyho za ušami. Ruku však rýchlo stiahol. Chipsy chcel totiž preskúmať, či mu Sam nezatajil existenciu piškóty.

Napokon sa rozlúčil s pani Campbellovou aj Chipsym a vyrazil rezkým krokom na hlavnú ulicu, kde panoval čulý ranný ruch.

Ludia sa ponáhľali do práce, hlučné autá na seba trúbili a v diaľke bolo počuť húkanie sanitky. Vzduchom sa niesol slabý pach výfukových

plynov premiešaný s vôňou čerstvo upečeného pečiva z neďalekej pekárne.

Pre Sama to bolo typické ráno v Millbrook. V malom meste, ktoré nebolo ničím výnimočné. Život sa tu točil medzi nemocnicou, miestnou televíziou, priemyselnou zónou a univerzitou, ktorá bola jeho jedinou skutočnou pýchou.

Vyrástol v Millbrook a poznal jeho ulice, zákutia aj obyvateľov. Vždy, keď si spomenul na univerzitu, pocítil tichú vďačnosť. Nikdy nemali peňazí nazvyš a on si mohol v rodnom meste dokončiť vzdelanie bez toho, aby míňal na internát a cestovanie.

Kráčal ďalej po chodníku a cestou zdravil predavačov, ktorých poznal aspoň z videnia. Autobus na zastávke sa práve plnil cestujúcimi a pani z obchodu s ovocím zakričala:

„Čerstvé pomaranče, práve dovezené!“

– *Práve dovezené a čerstvé? No jasné. Jedine že by pestovala pomarančovník priamo pod pokladňou.*

Sam si pamätal, že kričala to isté aj včera. Ale dobre, obchod bol obchod a predavačka by prisahala na čerstvosť pomarančov, aj keby boli úplne pokryté plesňou.

Na rohu ulice zbadal policajnú hliadku kontrolujúcu vodiča modrého Fiatu. Včera tiež kontrolovali modré auto. Alebo bolo možno inej farby?

„Miestna polícia zrejme vyhlásila vojnu modrej farbe,“ zahundral potichu. „Alebo dostali tip na zlodca v modrom. Aspoň sa chlapci nenudia,“ uškrnul sa.

Nepremýšľal nad tým dlho, pretože zbadal pútač svojho obľúbeného bistra.

Mysel mu ihneď zaplnila predstava jablkového koláča s výraznou chuťou škoric, ktorá vytlačila všetko ostatné do stratena. Čakala ho tam aj šálka silnej kávy a tú vedela najlepšie pripraviť jedine teta Ann, majiteľka bistra.

„Samuel Zolander, neprejde deň, aby si sa nezastavil, však?“ privítala ho teta Ann typickým spôsobom.

Bistro naňho pôsobilo ako výjav z inej doby. Naokolo stáli opotrebované drevené stoličky s ošúchanými opierkami, pult pokrývali ryhy od nespočetného prenášania tanierov a šálok. Na stenách viseli fotografie Millbrook z čias, keď v meste ešte ani nestála univerzita.

Toto miesto malo svoju dušu a to bola zásluha jeho majiteľky.

Skôr, než Sam stihol odpovedať, Ann už utierala odretú dosku a pripravovala miesto práve preňho. Robila to tak vždy, hoci tam žiadna špina nebola.

„A niekedy aj dvakrát, tomu ver,“ prikývol, sprisahanecky mrkol a s rutinou pravidelného hosťa sa usadil na obľúbené miesto. „Najlepšie raňajky na celom širom svete. Kam sa hrabú vajcia so slaninou!“ dodal a teatrálné zdvihol ruky aj oči k nebesiam.

Ann iba mykla plecami a pobavenie si odfrkla. Zrejme mu chcela naznačiť, aby trochu upustil od svojich divadelných tirád.

„Takže predpokladám, že to bude tvoj tradičný jablkový?“ opýtala sa, hoci odpoveď dávno poznala.

„A k tomu dvojité kávu. Lepší štart do nového dňa si neviem ani predstaviť a za tým si stojím,“ prehlásil Sam presvedčivo. Preňho to bola takmer životná filozofia.

„Skôr sedíš,“ Ann naňho mrkla a zvrtila sa k prístrojom.

Bola to žena v stredných rokoch, ktorá svoj podnik budovala s láskou od čias, keď on ešte ani nebol na svete. Zo skromných začiatkov, keď piekla iba koláče, vytvorila bistro, ktoré si našlo svojich verných zákazníkov.

Sam medzi nich určite patril. Chodil sem pravidelne na raňajky, občas aj na obedy, a niekedy večer, keď nešiel na žiadnu akciu alebo sa mu jednoducho nechcelo variť. A keďže sa mu variť nechcelo nikdy, bol tu doslova pečený varený.

Oprel sa o pult a rozhliadol sa po miestnosti. Bistro pôsobilo útulne. Bol to obraz, ktorý mu vravel, že svet pokračoval štandardným, normálnym a spoľahlivým spôsobom.

V najtmavšom, najvzdialenejšom rohu sedel staručký muž a pomaly miešal svoje kapučíno. Samovi tento automatický pohyb pripadal ako nejaká forma terapie. Starý muž, ktorý si hovoril John Smith, v ňom vzbudzoval tichú zvedavosť.

John zdvihol hlavu a ich pohľady sa na okamih stretli. Na jeho husto zarostenej tvári sa objavil úsmev, ktorý v sebe niesol niečo záhadné. Aj v najväčších horúčavách nosil dlhý plášť a Sam si pod ním predstavoval množstvo jaziev, emocionálnych aj fyzických.

Pomyslel si, že keby sa raz skutočne rozhodol písať knihy, prvá by bola o Johnovi Smithovi. Určite by bola pútavá a plná silných tém.

O niekoľko boxov bližšie k dverám sedelo mladé dievča, ktoré Sam vídal pravidelne.

Bola drobná, štíhla, mala na sebe letné šaty s kvetovaným vzorom a jej dlhé, hnedé vlasy boli zviazané do jednoduchého chvosta. Niekoľko prameňov jej padalo do tváre s jemnými, takmer éterickými črtami.

Obvykle mala nos zaborený do knihy, úplne pohltená príbehmi, ktoré čítala. Dnes knihu nedržala. Sedela strnulo, pozerala sa von oknom a hrýzla si spodnú peru.

To gesto mu prišlo sexi, no nemohol si nevšimnúť, že sa jej prsty zľahka chveli, keď si posunula okuliare na nose.

Zamyslene si prezeral jej profil a premýšľal, čo ju rozrušilo, keď vyzerala tak nervózne a najmä keď dnes nečítala. Možno mala pred sebou náročnú úlohu, podobne ako on, a tá ju stresovala.

O dievčati však nemohol premýšľať dlhšie.

„Jeden koláč pre pána Zolandra a jedna špeciálna káva, extra silná,“ zahlásila Ann a obratne pred neho položila tanier s koláčom.

O chvíľu nasledovala šálka, ktorá rozvoniavala ako dokonalý začiatok dňa. Hlbokým nádychom nasával vôňu. Jeho chuťové aj čuchové bunky pritom spokojne zapriadli.

„Ďakujem, si najlepšia,“ pochoválil ju Sam s úškrnom a pustil sa do koláča. „Sakra, to je chuť,“ zabrblal s privretými očami a zažíval gastronomickú extázu.

Ann stiahla obočie a dala si ruky v bok.

„Nekľaj mi tu, Samuel. Dobre vieš, že to nemám rada,“ napomenula ho, predstierajúc pohoršenie.

„Prepáč, ospravedlňujem sa,“ pousmial sa a dával si pozor, aby nehovoril s plnými ústami. Bol si istý, že Ann by ho za to okamžite vyhrešila.

„Ako to robíš, že sa na teba nik nedokáže dlho hnevať?“ spýtala sa Ann s povzdychom a tvárila sa, že nad tým naozaj premýšľala.

„To tá moja charizma,“ zamrkal nevinne a pridala jeden z úsmevov, ktorý Ann prinútil uškrnúť sa.

Kým teta obsluhovala ďalšieho zákazníka, akúsi nerozhodnú pani v nohavicovom kostýme, Sam si vychutnával každý kúsok svojich raňajok. Bol presvedčený, že nič lepšie na svete neexistovalo.

Vyskúšal všetky druhy jej koláčov, ale prvenstvo bez diskusií patrilo tomu jablkovému. Koláče tety Ann skrátka obsahovali niečo magické a káva bola dokonalým doplnkom tohto ranného rituálu.

Keď dojedol, položil k pokladni peniaze a rozlúčil sa mávnutím. Dievča z boxu medzičasom zmizlo, no starý John stále krúžil lyžičkou vo svojom nápoji, akoby to bola tá najdôležitejšia činnosť na svete.

Sam vykročil von s dobrým pocitom, uspokojený a odhodlaný čeliť novému dňu.

Od bistra to k práci nemal ďaleko. Stačilo sa presunúť o dve ulice a už stál pred budovou reklamnej agentúry *Marketing Maven*. Na fasáde žiaril čistý, moderný nápis, ktorý pôsobil profesionálne a pútavo.

Agentúru vlastnil Albert Kelly, otec jeho najlepšieho priateľa Matthewa. Kelly bol podnikateľ, ktorého záujmy siahali do rôznych oblastí biznisu, a *Marketing Maven* bola jednou z jeho mnohých investícií.

Sam a Matt spolu prešli strednou školou aj univerzitou. Mattov otec ho zamestnal v agentúre na polovičný úväzok a to mu dávalo pevnú pôdu pod nohami. Zarobil si aspoň na nájom a energie.

Ibaže jeho srdce patrilo slobodnému písaniu. Svoj čas delil medzi blogy, texty na objednávku a príležitostné spolupráce, ktoré mu umožňovali písať čo chcel a kedy chcel.

Nikdy nemal núdzu o prácu, ale s peniazmi to bolo iné. Tie mu chýbali pravidelne.

Dnes vchádzal do agentúry trochu nervózne. Nestávalo sa často, že by si nebol istý sám sebou, ale keď mu na niečom naozaj záležalo, cítil zodpovednosť.

A dnešok bol presne takým dňom. Mal odovzdať dôležitý článok o produktoch významnej firmy a túto úlohu mu zveril osobne pán Kelly.

„Ahoj!“ pozdravil Sam mladé dievča za recepcným pultom.

Miestnosť bola svetlá, presýtená vôňou jemného kvetinového parfumu. Steny zdobili farebné obrazy, ktoré mali povzbudiť kreativitu, ale on tomuto druhu umenia nikdy celkom nerozumel.

Recepcná Katie zdvihla hlavu a jej červené oči prezrádzali, že prežívala náročné obdobie.

„Ahoj, Sam,“ odvetila rozladene, utierajúc sa do vreckovky, ktorá bola pokrytá šmuhami od špirály.

Niekoľkokrát sa zhlboka nadýchla a Samovi bolo jasné, že mala na jazyku viac než len strohý pozdrav.

„Musím sa ponáhľať,“ zamumlal rýchlo a mávol smerom ku kanceláriám. „Šéf po mne chce dôležitú úlohu.“

„Šéf tu zatiaľ nie je,“ prezradila Katie a znova potiahla nosom. Jej plec sa zachvela potláčaným plačom.

Sam si všimol jej triašku a veľmi dobre vedel, že by sa patrilo nejako reagovať, no nemal na to energiu. Včera ju utešoval takmer hodinu, keď sa mu sťažovala na rozchod s Patrickom. Teraz ho súrila práca.

„Nie je tu? Aj tak si ten článok musím prebehnúť a pozrieť, či sa tam nedá niečo zlepšiť,“ povedal nevýrazne. Sám tušil, že to znelo skôr ako výhovorka.

„Dobre,“ pípala Katie a odvrátila sa.

Sam v duchu zakľal, ale zamieril do kancelárií. Presklené dvere viedli do priestoru s pracovnými kójami, kde si textári a fotografi delili miesta. Tlmené hučanie počítačov sa miešalo s občasným cvaknutím fotoaparátu.

„Ahoj, Sam! Uvarím ti kávu?“ ozvala sa Tammy, ktorá sedela pri svojom stole.

Bola robustnejšej postavy, mala krátke blond vlasy a make-up, ktorý zvyrazňoval jej prenikavé sivé oči. Preslávila sa svojím ostrým humorom a schopnosťou dostať mužov presne tam, kam chcela.

„Ahoj, áno, poprosím. Ale slabú,“ privolil netrpezlivo a zvalil sa na stoličku.

Na zapratanom stole sa kopili poznámky, papiere a prázdne hrnčeky. Uprostred neporiadku trónila fotografia z juhoamerického výletu s Mattom, ktorý podnikli krátko po škole.

„Slabú? Ty? Si v poriadku?“ Tammy sa zatvárala veľmi nedôverčivo.

Sam ju počúval iba na pol ucha. Jeho myšlienky sa neustále krútili okolo práce, ktorú chcel skontrolovať.

„Strednú,“ poopravil sa a zapol počítač.

„Lepšie,“ prikývla Tammy a prekrížila si ruky na hrudi. „Prosím ťa, napíš to čo najlepšie, áno? Urobila som sadu tých najúžasnejších fotiek a nechcem, aby slabý text zabil celkový dojem.“

„Už to mám napísané,“ odvetil Sam pokojne a potom na ňu zarazene pozrel.

V mozgu mu niečo zablikalo. Rozsvietila sa varovná kontrolka.

– *Nevravela to isté aj včera? Že nechce, aby jej prácu pokazil niekto iný slabým textom? Alebo si to iba zle pamätám?* – pomyslel si a snažil sa rozepamätať.

„Výborne, tak mi ho dáš prečítať a ja ho zhodnotím,“ rozhodla, nevinne zamrkala a krútiac bokmi k nemu podišla.

Sam sa musel uškrnúť nad jej teatrálnosťou, ale vzápätí sa otriasol, aby zahnal zvláštny pocit *déjà vu*, ktorý ho na okamih prepadol.

„Si fotografka, o písaní vieš tak akurát... no vieš čo,“ mrkol na ňu Sam a natiahol sa po šálku, ktorú mu podala. Vďaka si ju priložil k perám.

Kútikom oka videl, že sa jeho počítač konečne začal rozbiehať.

„Zlátaninu rozoznám aj ja, drahý,“ mávla rukou a odchádzala k svojmu pracovnému stolu, kde mala rozložené fotoaparáty, objektívy a ďalšie príslušenstvo.

Sam si nemohol pomôcť, ale jej plný sexi zadok ho priťahoval ako magnet.

– *Musím sa sústrediť na prácu* – napomenul sa prísne.

Tammy sa však ešte zastavila a cez rameno nadhodila:

„Videl si Katie? Rozišla sa s Patrickom dosť nevyberaným spôsobom.“

Sam zdvihol pohľad od monitora.

„Viem, už včera mi to hovorila,“ zašomral, prešiel kurzorom na svoje zložky a hľadal článok, na ktorom predchádzajúci deň pracoval.

„Ale blbosť,“ zachichotala sa Tammy. „Ešte večer po sebe lozili v bare a zrejme presúložili celú noc. Rozišli sa len dnes ráno.“

Sam zvrátil obočie. Zrak mu zamrzol na obrazovke. Zložky prehľadal druhý aj tretí raz. Nič tam nebolo. Nikde. Prázdno.

„Ja som si to neuložil?“ šepol.

Jeho hrudník sa zovrel a začala sa v ňom rodiť panika. Pocítil úzkosť, v žalúdku tlak a dlane sa mu spotili. Rýchlo otvoril vyhľadávanie a zadal názov článku.

Nič. Počítač nič nenašiel. Vyzeralo to, že text nikdy neexistoval.

„Do riti,“ vyšlo zo Sama tlmene.

Tammy sa obrátila a zachmúrila sa.

„Čo sa stalo?“ vyzvedala so záujmom, ale Sam jej sotva venoval pozornosť.

Jeho myseľ sa už mihala vo víre otázok a zúfalstva.

– *Pracoval som na tom celý deň! Kde do prdele to zmizlo? Ako sa mohlo stať, že som si to neuložil?*

Stávalo sa, že pri rutine človek občas niečo vynechal. Ibaže toto bola chyba, ktorá ho mohla stáť veľa.

„Vravím, že sa rozišli dnes...“ pokračovala Tammy, no jej hlas bol pre Sama iba vzdialeným šumením.

„To je jedno!“ vyštekol, vyskočil na nohy a stolička sa za ním s rachotom odsunula. „Ja kretén som si ten text neuložil! Celá robota je v prdeli!“ vykrikol hlasnejšie, než zamýšľal.

„Čo tu vrieskaš ako zhulený pavián?“ ozval sa Matt, ktorý práve vošiel do kancelárie.

Bol Samovým rovesníkom, no vo všetkom ostatnom presným opakom.

Matt bol svalnatý, pekný, s blond vlasmi, ktoré vždy vyzerali ako čerstvo upravené v luxusnom salóne. Jeho snehobiely úsmev a prenikavé modré oči dopĺňalo perfektné opálenie. Ženy sa za ním otáčali všade, kam šiel.

„Čaute,“ zívot Matt lenivo, stále ešte úplne neprebudený.

„Neuložil som si článok pre Butlerovcov! Tvoj otec ma zabije,“ vychrľil Sam a stále sa pokúšal v počítači nájsť aspoň stopu po svojej práci.

Jeho hlas znel teraz viac ako zdrvený šepot. Šok pominul, nahradilo ho číre zúfalstvo.

„Ty si ho už napísal?“ Matt naňho prekvapene zamrkal, akoby si nebol istý, či správne počul.

„Kávu?“ skočila do rozhovoru Tammy, ktorá práve prechádzala okolo s pohľadom upreným na Matta.

Jej výraz sa rozžiaril a poslala Mattovi vzdušný bozk, na ktorý reagoval rovnako afektovaným gestom. Zasmiala sa, očividne spokojná s touto výmenou.

„Samozrejme, že som ho napísal,“ povedal Sam a klesol na stoličku.

Pomaly si prechádzal prstami cez vlasy.

„Mám ho odovzdať za hodinu. Je to úplne v riti. Ale... možno by som ho za hodinu stihol napísať nanovo, ak si presne spomeniem, čo tam bolo,“ hovoril rýchlo a skúšal presvedčiť sám seba, že to nebolo také strašné, ako sa zdalo.

Už otváral nový dokument.

„Čo? Akú hodinu?“ Matt konečne presunul pozornosť z Tammyinho hrudníka ku kamarátovi.

Jeho výraz prešiel od nezúčastneného k mierne zmätenému, keď zbadal Samovo počínanie.